

pisne prilike prikladne za glavni poskus in radi tega se je podal v severno Afriko, da bi iztaknil tamkaj kak ugoden kraj. Odločil se je za Tripolitanijo in se mu je posrečila s pomočjo italijanskega znanstvenika profesorja Fantoliča najdba neznatne afriške oaze Misda, kjer bi naj uspel Lyonov poskus z raketo.

Naloga Lyonove rakete.

Z načrti: odposlati raketo v doslej nedosežene nebesne višine, se ukvarjajo učeni možje v sedanjem času po cellem svetu. Profesorju Lyonu ne gre za to, da bi dosegel le izredno višino, ampak on bo opremil svojo raketo z merilnimi napravami. Te so pritrjene na zgornjem koncu rakete in bodo z vso natančnostjo zaznamovale vse višinske, zračne in vremeske prilike. Ravno ti podatki bodo za znanstveni svet neprecenljive vrednosti. Treba namreč pomisliti, da je prodril dosedaj edinole belgijski profesor Piccard v svojem balonu v višino razredčenega zraka ali v stratosfero. Izven višin, ki so bile dosežene od Piccarda, nimamo nikakih znanstvenih potrdil ali zapiskov. Teoretično obstoja možnost, da bo dosegla raketa profesorja Lyona višino 70—80 km; Lyon sam ne računa s tem upom in bo zadovoljen s 45.000 metri. Z višino 40 km bi se povzpel Lyon že v popolnoma neznan in od nikogar le za trohico raziskani nebesni prostor.

Trditve profesorja Lyona o raketnih poskusih.

Profesor Lyon trdi, da niti misliti ni, da bi kedo v doglednem času dosegel z raketo mesec. Po profesorjevih trditvah znaša hitrost rakete s pomočjo najboljših sredstev 8 km v eni sekundi. Da bi dosegla raketa mesec, bi morala razvijati brzino 11.18 km na sekundo in pri poletu na druga nebesna telesa še seve mnogo več. Dosedanja tehnična sredstva nam onemogočajo, da bi izdelali raketo, ki bi dosegla višino 300 km;

kar bi pa šlo preko te višine, so le prazne sanje.

Raketa profesorja Lyona je zgrajena na načelu izrabe sunka nazaj, ki žene, raketo naprej. Ena drugi sledeče eksplozije pri Lyonovi raketi omogočajo pospešitev brzine pri vsaki sekundi za 30 m. Po tem načelu bi bila teoretično mogoča bajna hitrost, ako bi ne bilo omejeno število eksplozivnih snovi. Lyonova raketa obstoji iz treh delov. Ako je izčrpana gonilna snov v enem delu, pride v pogon drugi in tretji. Slednjič preostane le še konec rakete, ki je opremljen z merilnimi napravami in ki bo priletel s pomočjo padala in privlačne sile zemlje na zemljo.

Raketa sama je iz aluminija, tehta 150 kg in je visoka 3 m.

*

DEKLETA, V NEDELJO V RAJHENBURGU!

V nedeljo, 30. avgusta, je v Rajhenburgu, ki slovi po svoji prelepi cerkvi Marije Lurške, velik dekliški shod. Ob 10. uri bo pridiga preč. g. ČASLA, škofijskega voditelja Marijinih družb. Po slovesni sv. maši bo izven cerkve dekliško zborovanje, na katerem govori g. dr. HOHNJEC. Dekleta Posavja (to- in onstran Save) in iz sosednih krajev, pridite v obilnem številu! To je zadnji dekliški shod v vrsti velikih dekliških shodov letošnjega poletja. Naj bo dostojen svojih prednikov. Proslavimo na veličasten način efeški jubilej. Pokažimo, da imamo smisel za potrebno izobrazbo in prosveto! Dekleta, 30. avgusta pohitite v Rajhenburg!

Papež in kralj. Na udanostni brzojavki, kateri je poslala mariborska Prosvetna zveza z romanja in skupščine pri Mariji Pomagaj na Brezjah papežu in kralju, je prejelo predsedstvo z obeh visokih mest pristrčni zahvali.

Fantje, v nedeljo 30. avgusta na Goro pri Sv. Petru pri Mariboru, kjer se bo vršil fan-

tojski dan v cerkvi in na prostem po že objavljenem sporedu.

Katoliško izobraževalno društvo iz Svečine priredi v nedeljo dne 30. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih grajske nadkleti veliko jesensko veselico, pri kateri se bode uprizorilo petdejkano Jurčič Česnik »Domen«. Na sporedu je tudi govor g. Franjo Zebota iz Maribora, petje in tamburanje. Po veselici je prosti zabava pred veselicnim poslopjem, kjer se bode ob zvokih tamburic in ob narodnem petju domačega pevskega zbora točila pristna domača kapljica, pa tudi za prigrizek bode preskrbljeno. Vabl se bratska društva iz okolice, pa tudi naše prijatelje meje zavedne Mariborčane, da se udeležijo te naše prireditve ter s tem pokažejo, da jim je naša najsevernejša postojanka pri srcu. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu.

Velika Nedelja. Na angeljsko nedeljo dne 30. avgusta t. l. uprizorijo naša dekleta in fantje v društveni dvorani igro »Črnošolec«. Igra je nad vse zanimiva, zato pridite vsi točno ob 3. uri popoldne.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 30. avgusta t. m. ponovi bralno društvo v Pergerjevi dvorani Lavtizarjevo krasno speveigro »Darinka«, ki se je uprizorila dne 23. t. m. ob ogromni udeležbi domačinov in okoličanov. Pridite!

Gornja Ponikva pri Žalcu. Katoliško prosvetno društvo »Slomšek« v Gornji Ponikvi je priredilo v nedeljo dne 16. avgusta pod vodstvom g. šolskega upravitelja Križmana v društveni uti težko in dolgo predstavo: »Žrtev spovedne molčenosti.« Sodimo, da je bila ta igra najtežja, kar se jih je igralo na tukajšnjem odru. Na prvi pogled je marsikdo mnenja, da igra takšne vsebine na spada na javni oder, vendar so bile vloge, zlasti glavne, tako mojstrsko podane, da od podeželskih igralcev ni mogoče boljšega pričakovati. Nisi se mogel obraniti solz, pa tudi smešni prizori so bili vmes. Škoda, da je vreme nagajalo, že predpopoldne je motil cerkveno slovesnost dež, popoldne smo pričakovali več tujcev. Častitamo vrlim igralcem, pa tudi dekletom, ki so tako lepo ovenčale cerkev, vas in kapele na polju. Pa še drugič zopet kaj!

*

»Zakaj se pa ravno danes tako zelo bojite?«
Kmet: »Veste, gospod, zato, ker imam poln košek jajc s seboj!«

Kako se pišejo pisma.
Desetletna Anica, piše materi, katera se mudi na deželi, pismo. Oče ga prečita in je z njim zadovoljen. Le priprosti konec: »Tvoja hčerka Anica« mu prav ne ugaja, ker ni dovolj pristrčen. Prihodnjič naj bi napisala drugače. Čez nekaj dni mora Anica na očetovo povelje pisati dimnikarju, ker peč v kuhinji preveč dimi. Pisala je takole: »Prebljubi gospod dimnikar! Prosim Vas prav lepo, pridite pogledat naš dimnik, ker ne moremo kuhati. V vsej ljubezni

Dvignil je glavo. Tiha vdanost mu je sijala iz oči.

Pogled mu je splaval tja po njivi, kjer je ozimina zelenela tako lepo, da jo je bilo veselo pogledati.

Zdaj so se mu oči kar razveselile. Potolažene in hvaležne so božale njivo.

»Glej, taka njiva! Ta jih bo redila. Rodi, kakor bi jo Gospod Bog nalašč blagoslavljal, ker vidi naše siromaštvo. Brez vsega vendar ne bodo.«

»In v svojem so tudi«, je zadovoljno pomišljal dalje, ko mu je od njive zaplaval pogled na dom. Res, navadna želarska bajta, iz brun zbita, okna majhna, streha slamnata. A se je vendar vesele oči in srce. Kako se je ne bi? Glej, saj je kakor nevesta v beli poročni obleki, vsa okrašena, okrog in okrog s cvetočim drevjem ovenčana. Vse ozračje naokoli polno dišave, polno medu. Kakor bi iz nebes padal sladek med, kakor bi iz zemlje kipela in puhtela močna, omamna dišava.

»Takle zrak te mora ozdraviti, Peter«, mu večkrat govore znanci spodaj iz vasi, ko gredo mimo. Sam včasih sanjari lepo upanje: »Veselje s čebelami in ta zrak bi mi morda res še vrnila zdravje.«

A prav ob tem napadu neusmiljenega rablja, ko se mu je pred očmi kar zameglilo in je videl skozi mavričaste kroge, v divjem neredu mu pred očmi plešoče, cvetje drevja vse s krvjo oškropieno. si je

žalosten priznal: »Tudi dom in drevje in njivo bo treba pustiti.«

Navzlic temu se je njegova kmetska moč spet in spet ustavljala malodušnosti in obupu. Ob vsakem napadu dušne potrnosti se je spet tolažil: »Ostanejo Mariji in otrokom. Marija bo že za vse skrbela. Iz noči v noč dela. Da bi le zdržala! Da ne bi opešala in zbolela, še preden otroci dorastejo.«

S tem se je tolažil tudi danes.

Kar se je oglasil sredi v te misli, v sanjarije in upe, od drugega konca čebelnjaka krepek glas: »Dober dan, Peter.«

Koren je glas takoj spoznal. Ko se je ogledal, je videl, da se ni motil: sosed Petek.

»Bog ga daj, Matija.«

»Oj, kako brne, brnel« je ogledoval Matija ulnjak. Pozorno je pregledoval panj za panjem, dasi je vse dobro poznal. Petru pa ni pogledal v oči.

»Brne, brne — pojo! Človek bi jih poslušal noč in dan kakor pevce v cerkvi ob velikih praznikih. Še rajši skoro.«

»Res, lepo pojo. Ni napačno, da jih imaš. Ne pojo samo, tudi marsikak goldinar naneso.«

»A včasih jih tudi snedo.«

»Vem, Peter. Je pač pri vsakem gospodarstvu enako — zdaj sreča, zdaj nesreča. Nikjer ne sije zme-